

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv. II. 37. 661/2012/8. szám

A Kúria a dr. Csomós Lilla Annamária ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a dr. ... jogtanácsos által képviselt Budapest Főváros Kormányhivatalának Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala (1053 Budapest, Váci utca 62-64.) alperes ellen, építésügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. június 5. napján kelt 10.K.33.384/2011/7. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 8. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 10.K.33.384/2011/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A Budapest ... hrsz.-ú, természetben a ... szám alatti ingatlan a felperes tulajdonában áll.

A felperes a perbeli ingatlanra építési engedély nélkül gépkocsitárolót épített, arra 2004. december 10. napján fennmaradási engedélykérelmet nyújtott be ... Önkormányzat Polgármesteri Hivatalához (a továbbiakban: elsőfokú hatóság). Az elsőfokú hatóság 2005. február 28. napján kelt 6/2981/01/2004. számú határozatával a perbeli ingatlanon új oldalhatáron álló tárolóépület (25 m²) fennmaradására az engedélyt megadta, majd 2005. március 4. napján kelt 6/926/01/2005. számú határozatával a felperest az engedély nélkül épített tárolóépület után 2.013.000 forint építésügyi bírság megfizetésére kötelezte, annak mértékét a 6/2981/01/2004. számú határozattal engedélyezett építészeti-műszaki tervdokumentáció adatainak felhasználásával, illetve a 2005. január 22. napján megtartott helyszíni szemlén tapasztaltak alapján állapította meg, figyelemmel az épített környezet alakításáról és védelméről 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 49.§-ára, valamint az építésügyi bírságról szóló 43/1997. (XII. 29.) KTM rendeletre (a továbbiakban: KTM rendelet). Az elsőfokú hatóság a tárolóépület külső mértékét 161 m³-ben állapította meg, az építmény rendeltetését tárolóépületként vette figyelembe, a készültségi fok vonatkozásában 1,0 szorzót alkalmazott.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperesi jogelőd, Budapest Főváros Közigazgatási Hivatala 2005. június 27. napján kelt 08-1455/1/2005. számú határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatta és a felperest 1.440.000 forint építésügyi bírság megfizetésére kötelezte, megállapítva, hogy a bírság mértékének számítása során az elsőfokú hatóság nem vette figyelembe a KTM rendelet 3. számú melléklet 1. pontjának azon útmutatását, mely szerint az építménynek a fennmaradási engedély szerinti bruttó (falakkal együtt mért) térfogatát kell kiszámítani, mely a perbeli építmény esetében 128 lm³, továbbá a készütségi fok az elsőfokú határozattal szemben nem 1,0, hanem a vakolás munkanemhez tartozó 0,9.

A felperes keresetet nyújtott be az alperesi határozat ellen, melyben kifogásolta, hogy a bírság összegének számításakor a hatóság nem értékelte, hogy a felperes által engedély nélkül épített tároló helyén korábban azonos alapon egy 68 lm³ nagyságú tároló állt. Álláspontja szerint az új épület térfogatából a korábbi, azonos alapon álló épület térfogatát le kellett volna vonni és ekként az építésügyi bírság összege csak 675.000 forint lehetett volna.

A per tárgyalása a felek közös kérelmére a fennmaradási engedély ellen benyújtott kereset jogerős elbírálásáig, majd a felülvizsgálati kérelem elbírálásáig felfüggesztésre került, melyet követően az eljárás két alkalommal szünetelt. A felperes az ezt követően tartott folytatólagos tárgyaláson (2010. január 7. napján) keresetét akként módosította, hogy vitatta a KTM rendelet 2.§ (2) bekezdés b) pontjának megsértését, kifejtve, hogy az építkezés 2003. év elején kezdődött, az elsőfokú határozat pedig 2005-ben kelt. Hangsúlyozta továbbá, hogy nem új építésről, hanem bővítésről van szó. Ezt követően az eljárás újabb két alkalommal szünetelt, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 137.§ (1) bekezdés b) pontja alapján.

*Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a **R.P.** tervező által készített gépkocsitároló fennmaradási engedélyezési tervdokumentációja szerint a lebontott melléképület 11 m², míg a tervezett melléképület alapterülete nettó 24,63 m², bruttó 32 m². A tervdokumentáció az épület szerkezete fejezetben az alapozás alatt nem támasztotta alá a felperes azon kereseti állítását, hogy a korábbi tárolóépület nagysága 68 lm³ volt és az újat ennek alapjára emelték. Így a számítási mód tekintetében a bíróság nyilvánvaló hibát, téves számítást vagy a számítási képlet nem megfelelő alkalmazását nem tudta megállapítani. Az egyéves intézkedési időmúlás tekintetében megállapította, hogy a szabálytalan építési tevékenységnek az elsőfokú hatóság hivatalos tudomására jutásának volt relevanciája, vagyis amikor az elsőfokú építésügyi hatóság aggálytalanul megállapította a szabálytalan építés tényét, az pedig a 2005. január 22. napján tartott helyszíni szemle, de a 2004. decemberében benyújtott fennmaradási engedély és tervdokumentáció tartalma is ilyenként elfogadható. Tekintettel pedig arra, hogy az építésügyi bírságot kiszabó elsőfokú határozat 2005. március 4. napján kelt, az egyéves intézkedési időmúlás nem következett be.*

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet és az alperesi határozat hatályon kívül helyezését kérte. Azt állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 106.§ (1) bekezdését, 136/B.§ (3) bekezdését, a 206.§ (1) bekezdését, a KTM rendelet 2.§ (2) bekezdés b) pontját, az Étv. 34.§ (1) és (3) bekezdéseit és a 49.§ (1) bekezdését. Azzal érvelt, hogy a felperes a korábbi peres ügyiratok során teljesítette a bizonyítási kötelezettségét, továbbá, hogy az alperes négy alkalommal mulasztotta el mindenféle igazolási kérelem becsatolása nélkül a kitűzött tárgyalásokat, valamint a felperesi beadványokra észrevételt, ellenkérelmet nem adott be, vagyis az alperes perelhúzó magatartása miatt nem fejeződhetett be az eljárás. Álláspontja szerint megengedhetetlen az a perbeli magatartás és bírósági eljárás, amely jogkövetkezmények nélkül

hagyja a perben mulasztó fél magatartását, ezzel a másik felet évekig bizonytalanságban tartva. Arra is hivatkozott, hogy az alperes ellenkérelmet nem nyújtott be, négy tárgyaláson nem gondoskodott a képviselőtéről, ezért a Pp. 136.§ (3) bekezdése alapján a felperesi beadványokat és a tényállítást nem vonta kétségbe, melyre tekintettel az elsőfokú bíróságnak az alperesi határozatot hatályon kívül kellett volna helyezni. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§ (1) bekezdésében foglaltak figyelmen kívül hagyásával állapította meg a tényállást, ugyanis az elsőfokú hatóságnak hivatalos tudomása volt arról, hogy a felperes 2003-ban megkezdte és ugyanebben az évben be is fejezte a perbeli gépkocsitároló átépítését, ezért az elsőfokú hatóság hivatalos tudomásszerzésének időpontja nem a fennmaradási engedély megadásához szükséges helyszíni szemle, hanem a szomszédok 2003. júliusi panaszbejelentésének időpontja, melyre tekintettel az alperesi határozat a KTM rendelet 2.§ (2) bekezdés b) pontjába ütközően szabta ki az építésügyi bírságot. Kiemelte, hogy az építkezésről csatolt fényképek alapján megállapítható, hogy az építkezés 2003. augusztusában már befejeződött, továbbá a felperes szomszédainak 2003. júliusában tett bejelentése folytán az elsőfokú hatóság a szabálytalan átépítés tényét már ekkor észlelte. Hangsúlyozta, hogy a felperessel szemben legfeljebb 675.000 forint bírságot lehetett volna kiszabni, tekintettel arra, hogy a felperes a gépkocsitárolót egy korábbi, 68 lml alapterületű tárolóépület bővítéseként hozta létre.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben vizsgálva azt állapította meg, hogy a felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

A Kúria mindenekelőtt rögzíti, hogy a **R.P.** által készített, a gépkocsitároló fennmaradási engedélyezési tervdokumentációja alapján aggálytalanul megállapítható volt, hogy az építésügyi bírsággal érintett gépkocsitároló nem a korábbi gépkocsitároló átalakításával, bővítésével jött létre, hanem a korábbi lebontását követően létesült (tervdokumentáció 1. oldal 3. pont és 5. oldal).

A perben nem volt vitatott továbbá, hogy a felperes a gépkocsitárolót építési engedély nélkül építette, erre tekintettel került benyújtásra a gépkocsitároló fennmaradási engedélykérelme. A felperes ezen engedélykérelem benyújtásával elismerte, hogy nettó 24,63 m², bruttó 32 m² nagyságú épületet (128 lm³) épített engedély nélkül.

Tekintettel arra, hogy a felperes a korábbi gépkocsitárolót elbontotta, és annak helyére épített új gépkocsitárolót, az elbontott gépkocsitárolóra tekintettel őt megillető szerzett jogát elveszítette, melyre figyelemmel az épület teljes területe szabálytalan, engedély nélküli építésnek minősül, nemcsak az új és a korábbi gépkocsitároló térfogata közötti különbség. A Kúria rámutat arra, hogy minden jogszabályi alapot nélkülöz az a felperesi hivatkozás, mely szerint csak a korábbi és az új épület térfogata közötti különbség vehető figyelembe az építésügyi bírság számításakor. A KTM rendelet 3. számú, építésügyi bírság kiszámításának módját szabályozó melléklet 1. pontja ugyanis éppen

akként rendelkezik, hogy meg kell állapítani az engedély nélkül épített építmény fennmaradási engedély szerinti bruttó térfogatát. Minderre figyelemmel tévesen vizsgálta az elsőfokú bíróság a korábbi és az új gépkocsitároló alapozását, az aljzatbeton vastagságát, mert annak az építésügyi bíróság számítása szempontjából nem volt relevanciája.

A Kúria ezen túlmenően megállapította, hogy a felperes keresetében kizárólag az építésügyi bíróság összegét vitatta, keresetét az első tárgyaláson sem módosította, melyet követően a per tárgyalása két alkalommal felfüggesztésre került, majd a peres eljárás két alkalommal szünetelt, melyet követő tárgyaláson vitatta a felperes először a KTM rendelet 2.§ (2) bekezdés b) pontjának és az Étv. 49.§ (1) bekezdésének megsértését. Ennélfogva azonban az elsőfokú bíróság a Pp. 335/A.§ (1) bekezdésében foglalt tiltott keresetkiterjesztésre vonatkozó rendelkezés megsértésével vizsgálta a szubjektív intézkedési határidő megsértését, a Pp. ezen tilalmára annak ellenére nem fordítva figyelmet, hogy arra az alperes ellenkérelmében kifejezetten hivatkozott. A Pp. 335/A.§ (1) bekezdésének rendelkezésére figyelemmel tehát az elsőfokú bíróság a KTM rendelet 2.§ (2) bekezdés b) pontjának és az Étv. 49.§ (1) bekezdésének megsértését vitató felperesi érveket nem vizsgálhatta volna érdemben, következésképpen a felülvizsgálati eljárásban az ezen jogszabályhelyek megsértését vitató felülvizsgálati kérelem nem vizsgálható.

Az alperes perelhúzó magatartására történt felperesi hivatkozást a Kúria nem találta alaposnak, figyelemmel arra, hogy a peres iratok alapján az volt megállapítható, hogy a felperes a tárgyalás két alkalommal történt felfüggesztését nem ellenezte, sőt a második felfüggesztést maga indítványozta, az újraindult peres eljárás szünetelésére pedig a Pp. 137.§ (1) b) pontja alapján került sor, akként, hogy a tárgyaláson megjelent felperesi képviselő az ügy tárgyalását nem kívánta, kérte az eljárás szünetelésének megállapítását. Megállapítható tehát, hogy a tárgyalás több ízben történő felfüggesztéséhez, szüneteléséhez, így a peres eljárás elhúzódásához a felperes aktív magatartásával maga is hozzájárult, így azt az alperes kizárólagos perelhúzó magatartásának nem lehet tekinteni, arra is figyelemmel, hogy a felperes a szünetelés ideje alatt bármikor kérhette volna az eljárás folytatását, és érdemi döntés meghozatalát. Egyebekben pedig az, hogy az alperes a tárgyaláson nem jelenik meg, vagy nem tesz nyilatkozatot, nem jelenti azt, hogy a felperes állításait elismeri, figyelemmel különösen arra, hogy a peres eljárást az alperes által lefolytatott közigazgatási eljárás és határozat előzi meg, a Pp. 136/B.§ (3) bekezdése a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata során erre figyelemmel nem alkalmazható. Az elsőfokú eljárás során az alperes részéről mulasztás igazolására és így a Pp. 106.§ (1) bekezdésében foglaltak alkalmazására nem került sor, melyre

figyelemmel a Kúria ezen jogszabályi rendelkezés megsértését vitató felülvizsgálati hivatkozást nem tette vizsgálat tárgyává.

A fentiekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okokból, ezért azt a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban értékelhető költsége nem merült fel.

A pervesztes felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles viselni a felülvizsgálati illetéket, melynek mértékét a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2013. május 29.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Bögös Fruzsina s.k. előadó bíró, Dr. Rothermel Erika s.k. bíró